

Asia

U-jatkokirjelmä, Euroopan unionin varainhoitovuoden 2022 yleinen talousarvio (budjetti; Euroopan unioni; oikaisukirjelmä nro 1/2022)

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 35/2021 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi 12.10.2021 oikaisukirjelmän nro 1 vuoden 2022 talousarvioesitykseensä. Komissio mukauttaa tällä oikaisukirjelmällä kesällä antamaa talousarvioesitystään. Oikaisukirjelmässä komissio on päivittänyt talousarvioesitystä mm. Brexit-mukautusvälineen, Syyriassa olevien Turkin pakolaisten humanitaarisen avun, maatalousmenojen, kalastussopimusten, Digitaalinen Eurooppa-ohjelman, tiettyjen virastojen ja hallintomenojen sekä talousarvion tulojen osalta.

Oikaisukirjelmä on osa vuoden 2022 talousarvioneuvotteluja. Neuvoston budjettikomitea käsittelee oikaisukirjelmää, jotta voidaan antaa neuvoston puheenjohtajalle neuvottelumandaatti EU:n vuoden 2022 talousarviosta käytäviin toimielinten välisiin neuvotteluihin.

Suomen kanta

Suomen kannat komission alkuperäiseen talousarvioesitykseen on esitetty E-kirjeessä E 80/2021 vp ja U-kirjelmässä U 35/2021 vp.

Suomi tarkastelee oikaisukirjelmää osana talousarvioratkaisun kokonaisuutta ja U-kirjelmässä U 35/2021 vp esitetyt kannat komission alkuperäiseen talousarvioesitykseen ovat perusteltu lähtökohta myös komission oikaisukirjelmään. Näitä kantoja täydennetään oikaisukirjelmässä esitettyjen muutosten osalta seuraavasti:

Suomi voi hyväksyä komission oikaisukirjelmän esityksen Brexit-mukautusvarauksen voimaantulon aiheuttamasta määrärahojen lisäyksestä ko. varaukselle vuoden 2022 talousarviossa.

Suomi muistuttaa neuvoston lausumasta Euroopan elpymisvälineestä (NGEU), jossa komissiota pyydettiin antamaan ennen sovittelujaksoa ehdotus siitä, miten voidaan panna tehokkaasti täytäntöön omien varojen päätöksen säännökset, joiden mukaan Elpymisvälineen pääoman takaisinmaksu tulisi aloittaa nykyisen rahoituskehyskauden aikana, ellei kaikkia korkokuluihin varattuja varoja tarvita siihen tarkoitukseen. Lisäksi

Suomi kiinnittää huomiota siihen, että komissio toimittaisi jäsenvaltioille päivitettyt tiedot elpymisvälineen korkokuluihin tarvittavista määrärahoista.

Suomi katsoo, että Yhdistyneestä kuningaskunnasta olevien entisten EU-virkamiesten eläkkeisiin osoitetut, Yhdistyneen kuningaskunnan EU:lle maksamat varat tulisi ensisijaisesti käsitellä tavanomaisina Unionin talousarvion tuloina eikä käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina.

Lisäksi U-kirjelmän U 35/2021 vp kannan 4. kappaleen kahta ensimmäistä virkettä tarkistetaan seuraavasti:

Valtioneuvosto pyrkii neuvotteluissa vaikuttamaan riittävän liikkumavaran luomiseksi niin sitoumusten kuin maksujenkin osalta. Lopullisen talousarvion maksujen tason tulisi jäädä alemmaksi kuin komission esityksen huomioiden oikaisukirjelmän mukaisen tason; kuitenkin Suomen lopullinen kanta muodostetaan lopullisen kokonaisuuden perusteella, ottaen huomioon Suomen kokonaisuus.

Pääasiallinen sisältö

Yleistä

Komission oikaisukirjelmän muutosten nettovaikutus talousarvioon (otsakkeet 1–7) on kokonaisuudessaan +1 243,3 miljoonan euron lisäys sitoumuksiin ja +1 231,7 miljoonan euron lisäys maksuihin alkuperäiseen talousarvioesitykseen verrattuna.

Talousarvioesitys 2022, oikaisukirjelmän muutokset ja oikaisukirjelmällä mukautettu talousarvioesitys
Maksusitoumus- (MSM) ja maksumääräraha (MM) milj. euroa käyvin hinnoin

	Talousarvioesitys 2022		Oikaisukirjelmällä tehdyt muutokset		Talousarvioesitys 2022 ml. oikaisukirjelmä	
	(1)		(2)		(3)	
	MSM	MM	MSM	MM	MSM	MM
1. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous *	21 644,1	21 729,3		-216,0	21 644,1	21 513,3
Rahoituskehityksen katto	21 878,0				21 878,0	
Liikkumavara	233,9				233,9	
2. Yhteenkuuluvuus ja arvot	56 098,6	62 219,4	31,5	31,5	56 130,1	62 250,9
Rahoituskehityksen katto	56 200,0				56 200,0	
Liikkumavara	101,4				69,9	
josta Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio (2 a)	49 706,1	56 349,5		0,8	49 706,1	56 350,3
josta Palautumiskyky ja arvot (2 b)	6 392,5	5 869,9	31,5	30,7	6 424,0	5 900,6
3. Luonnonvarat ja ympäristö	56 097,4	56 508,1	80,9	91,3	56 178,3	56 599,4
Rahoituskehityksen katto	56 519,0				56 519,0	
Liikkumavara	421,6				340,7	
josta Markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 298,9	40 323,0	70	70	40 368,9	40 393,4
4. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	3 124,0	3 121,0	-13,1	-13,1	3 110,9	3 107,9
Rahoituskehityksen katto	3 191,0				3 191,0	
Liikkumavara	67,0				80,1	
5. Turvallisuus ja puolustus	1 785,3	1 237,9			1 785,3	1 237,9
Rahoituskehityksen katto	1 868,0				1 868,0	
Liikkumavara	82,7				82,7	
6. Naapurialueet ja muu maailma	16 698,4	12 407,1	71,0	265,0	16 769,4	12 672,1
Rahoituskehityksen katto	16 802,0				16 802,0	
Liikkumavara	103,6				32,6	
7. EU:n yleinen hallinto	10 845,3	10 845,4	-225,9	-225,9	10 619,3	10 619,4
Rahoituskehityksen katto	11 058,0				11 058,0	
Liikkumavara	212,7				438,7	
josta instituutioiden hallintomenot	8 288,1	8 288,2	-0,9	0,9	8 287,2	8 287,3
Määrärahat yhteensä otsakkeet 1-7	166 293,1	168 068,0	-55,6	-67,2	166 237,5	168 000,7
Rahoituskehityksen katto	167 516,0	169 209,0			167 516,0	169 209,0
josta Joustovälineellä		228,0				248,0
Liikkumavara	1 222,9	1 369,0			1 278,5	1 456,3
Muut erityisvälineet	1 500,3	1 323,9	1 298,9	1 298,9	2 799,2	2 622,8
Yhteensä kaikki	167 793,3	169 391,9	1 243,3	1 231,7	169 036,7	170 623,6
Menot % BKTL:stä	1,12%	1,14%				

* Komissio ehdottaa alkuperäisessä talousarvioesityksessään otsakkeessa 1 tutkimuksen sitoumusten uudelleenkäyttöä noin 77 miljoonalla eurolla varainhoitoasetuksen 15 (3) artiklan mukaisesti.

Brexit-mukautusvaraus (BAR)

Brexit-mukautusvaraus on rahoituskehityksen mukainen temaattinen erityisväline, jonka tarkoitus on antaa apua ennakoimattomien ja kielteisten seurausten torjumiseksi jäsenvaltioissa ja aloilla, joihin Ison-Britannian ero Euroopan unionista vaikuttaa kielteisimmin.

Brexit-mukautusvarauksesta saavutettiin poliittinen sopu neuvoston ja parlamentin välillä kesäkuussa 2021 ja asetus on astunut voimaan lokakuun alussa. Lopullisessa asetuksessa ennakkomaksujen määrärahat on ajoitettu maksettavaksi vuosina 2021–2023, mikä eroaa komission alkuperäisestä esityksestä, jonka mukaan ennakkomaksut olisi maksettu pelkästään vuonna 2021. Komission kesäkuussa antamassaan alkuperäisessä talousarvioesityksessä vuodelle 2022 tätä muutosta ei ole vielä otettu huomioon, vaan vuodelle 2022 tulevat Brexit-mukautusvarauksen määrärahat otetaan talousarvioesitykseen nyt tämän oikaisukirjelmän kautta. Tämä tarkoittaa sitoumuksina noin +1 298,9 miljoonan euron lisäystä ja maksuina noin +1 298,9 miljoonan euron lisäystä Brexit-mukautusvarauksen määrärahoihin. Vuoden 2021 osalta ennakkomaksujen mukautus on tehty mukauttamalla komission asiasta antamaa

lisätalousarvioesitystä (DAB 3/2021). Käytännössä vuoden 2021 talousarvion määrärahoja on vähennetty alkuperäisestä.

Lisäys vuodelle 2022 vastaa neuvoston talousarvioesitykseen ottamaa kantaa, jossa Brexit-mukautusvarauksen määrärahojen jakautuminen tasaisemmin vuosille 2021–2023 on jo otettu huomioon.

Turkissa olevien Syyrian pakolaisten avustaminen

Komission mukaan +265 miljoonan euron lisäys vuoden 2022 talousarvioesityksen maksuihin liittyy kuluvana vuonna tehtäviin humanitaarisen avun sitoumuksiin, jotka ensi vuonna aiheuttavat maksutarpeita. Muutos kohdistuu EU:n talousarvion otsakkeeseen 6 (Naapurialueet ja maailma). Kyse on Turkissa ja lähialueella olevien, kaikkien haavoittuvimmassa asemassa olevien Syyrian pakolaisten auttamisen jatkamisesta, mikä on osa EU:n yleistä maahanmuuttopolitiikkaa. Varat käytettäisiin erityisesti Kiireellinen sosiaalinen turvaverkko -ohjelman jatkamiseen. Tarkoitukseen on jo varattu määrärahaa alkuperäisessä talousarvioesityksessä. Lisäystarve maksuihin johtuu lisätalousarvioesityksestä nro 5/2021, joka julkaistiin kuluvan vuoden kesällä vasta vuoden 2022 talousarvioesityksen antamisen jälkeen.

Komission mukaan lisäksi on tarve tehdä +71 miljoonan euron lisäys vuoden 2022 talousarvioesityksen sitoumuksiin otsakkeeseen 6 IPA-välineelle. Tämä vähentäisi otsakkeen 6 liikkumavaraa vuonna 2022, mutta liikkumavaraa jäisi jäljelle vielä 33 miljoonaa euroa. Lisäys käytettäisiin pakolaisten ja heitä vastaanottavien yhteisöjen tukemiseen Turkissa. Komission mukaan +71 miljoonan euron lisäyksestä sitoumuksiin IPA-välineelle ei aiheudu lisätarvetta talousarvion maksuihin vuonna 2022.

Yhteensä komissio ehdottaa 6 otsakkeeseen +71 miljoonan euron lisäystä sitoumuksiin ja +265 miljoonan euron lisäystä maksuihin verrattuna alkuperäiseen talousarvioesitykseen.

Maatalous ja kalastus

Oikaisukirjelmässä tehdään tavanomaisia vuosittaisia mukautuksia koskien maatalousmäärärahojen arvioitua tarvetta, maatalousmenoihin liittyviä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja sekä kyseisiin menoihin osoitettuja määrärahoja. Oikaisukirjelmässä huomioidaan komission kesällä antaman talousarvioesityksen jälkeen maatalousalalla tehtyjen päätösten vaikutukset sekä kaikki muut sellaiset ehdotukset, joiden odotetaan vaikuttavan merkittävästi varainhoitovuoteen 2022. Yhteensä komissio ehdottaa +70 miljoonan euron lisäystä sitoumuksina ja maksuina Euroopan maatalouden tukirahastoon. Toisin kuin edellisinä vuosina, talousarvioesityksen oikaisukirjelmä ei sisällä ennakoitua käyttötarkoitukseen sidottujen tulojen siirtoa vuodelta 2021 vuodelle 2022.

Oikaisukirjelmässä tehdään lisäksi päivityksiä kalastuksen kumppanuussopimusten (SFPAs) arvioitujen tarpeiden mukaisesti, ottaen huomioon erityisesti uusien pöytäkirjojen voimaantulo Gabonin, Mauritanian ja Cookin saarten kanssa. Komissio ehdottaa yhteensä +10,9 miljoonan euron lisäystä sitoumuksina ja yhteensä +21,4 miljoonan euron lisäystä maksuina.

Yhteenlaskettuna komissio ehdottaa otsakkeeseen 3 (Luonnonvarat ja ympäristö) +80,9 miljoonan euron lisäystä sitoumuksina ja +91,3 miljoonan euron lisäystä maksuina verrattuna alkuperäiseen talousarvioesitykseen.

Digitaalinen Eurooppa-ohjelma

Otsakkeessa 1 olevan Digitaalinen Eurooppa -ohjelman maksumäärärahoja mukautetaan oikaisukirjelmässä alaspäin -216 miljoonaa euroa vuoden 2022 talousarvioesityksessä. Mukautus tehdään, koska ohjelman perussäädöksen ja sitä myötä työohjelmien hyväksyminen viivästyi, jolloin monet ohjelmahaut voidaan käynnistää vasta vuoden 2022 lopulla, eikä maksumäärärahoja siten tarvita alun perin ajateltua määrää. Eniten vähenevät ohjelman alaisen Euroopan kyberturvallisuuden osaamisverkoston ja -keskuksen maksumäärärahat (-118 miljoonaa euroa).

Yhteensä komissio ehdottaa 1 otsakkeeseen -216 miljoonan euron vähennystä maksuihin verrattuna alkuperäiseen talousarvioesitykseen.

Laajentumista edeltävä väline (IPA III) ja Erasmus+

Otsakkeessa 6 komissio muuttaa oikaisukirjelmällä talousarvioesitystään myös siten, että Erasmus+ – tuki IPA:sta -momentilta vähennetään -2,2 miljoonaa euroa sitoumuksina ja vastaavasti lisätään +2,2 miljoonaa euroa Liittymisen valmistelu -momentille. Kyse on siis budjettineutraalista uudelleenohjelmoinnista. Muutoksen taustalla ovat perussäädösten hyväksymisen viiveet.

Hallintomenot ja virastot

Oikaisukirjelmässä ehdotetaan Yhdistyneen kuningaskunnan EU-henkilöstön eläkkeitä koskevan rahoitusosuuden siirtämistä suoraan budjettimomentille Eläkkeet ja korvaukset. Alkuperäisessä talousarvioesityksessä rahoitusosuus (225 miljoonaa euroa) esitettiin tulopuolella osana budjettimomenttia, joka vastaanottaa kaikki Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuudet, jotka on määritelty erosopimuksessa. Lisäksi komissio ehdottaa joitakin muutoksia toimielinten henkilöstötaulukoihin. Oikaisukirjelmässä mukautettaisiin otsaketta 7 (EU:n yleinen hallinto) yhteensä -225,9 miljoonaa euroa sitoumuksina ja maksuina.

Oikaisukirjelmässä ehdotetaan, kuten muinakin vuosina, mukautuksia joidenkin virastojen määrärahoihin ja henkilöstöresursseihin. Komission mukaan on tarpeen mukauttaa EU:n lentoturvallisuusviraston (EASA), Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER), Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA), Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskuksen (ECDC), Euroopan lääkeviraston (EMA), Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston (EASO), Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston (eu-LISA) sekä Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) hallintomenoja ja/tai henkilöstöresursseja johtuen viimeisimmistä niitä koskevista lainsäädännöllisistä tai poliittisista muutoksista. Komissio ehdottaa myös mukautuksia Euroopan terveys- ja digitaalisuus -toimeenpanoviraston (HaDEA) henkilöstöresursseihin. Yhteensä komissio ehdottaa virastoille +18,4 miljoonan euron lisäystä sekä sitoumuksina että maksuina.

Muut muutokset

Oikaisukirjelmässä tehdään vielä eräitä muita mukautuksia ja teknisiä päivityksiä budjettirakenteeseen ja selitysoosiin. Osa muutoksista liittyy EU:n lisätalousarvioesitykseen nro 6/2021, joka on annettu vasta alkuperäisen

talousarvioesityksen antamisen jälkeen. Jotkin muutokset liittyvät perussäädöksen hyväksymiseen talousarvioesityksen antamisen jälkeen.

Neuvoston lausuma Euroopan elpymisvälineen pääoman takaisinmaksusta

Neuvosto liitti syyskuussa vahvistettuun kantaansa vuoden 2022 talousarvioesitykseen lausuman Euroopan elpymisvälineestä (NGEU). Lausumassa komissiota pyydettiin antamaan ennen sovittelujaksoa ehdotus siitä, miten voidaan panna tehokkaasti täytäntöön omien varojen päätöksen säännökset, joiden mukaan Elpymisvälineen pääoman takaisinmaksu tulisi aloittaa nykyisen rahoituskehyskauden aikana, ellei kaikkia korkokuluihin varattuja varoja tarvita siihen tarkoitukseen.

Talousarvion tulot

Komission vuoden 2022 talousarvioesityksen tulojen kokonaissumma on tasapainoperiaatteen mukaisesti yhtä suuri kuin maksumäärärahojen kokonaismäärä. Komission oikaisukirjelmällä muutetussa talousarvioesityksessä tulojen kokonaissumma on 170 623,6 miljoonaa euroa. Tuloista katetaan omilla varoilla 157 724,5 miljoonaa euroa ja sekalaisilla tuloilla 12 899,1 miljoonaa euroa. Kokonaissumman kasvu johtuu menopuolelle tehdyistä lisäyksistä mm. Brexit-mukautusvaraus.

Komission alkuperäisessä talousarvioesityksessä tulojen kokonaissumma oli 169 391,9 miljoonaa euroa siten, että tuloista olisi katettu omilla varoilla 156 629,3 miljoonaa euroa ja sekalaisilla tuloilla 12 762,6 miljoonaa euroa.

Oikaisukirjelmässä on huomioitu syyskuussa 2021 ns. ACOR-ennustekomiteassa (Advisor Committee on Own Resources) sovitut päivitykset muovi omaan varaan eräiden jäsenvaltioiden osalta vuotta 2022 koskien. Päivitysten johdosta jäsenvaltioilta kerättävä muovi oman varan kokonaismäärä pienenee kolmella miljoonalla eurolla 5 997 miljoonaan euroon komission alkuperäiseen esitykseen verrattuna.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

EU:n yleinen talousarvio perustuu EUT-sopimuksen 314 artiklaan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen (Euratom) 106 A artiklaan. Erityinen lainsäätämisyjärjestys, neuvosto tekee päätöksensä määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin vastuuvaliokunta on budjettivaliokunta. Vuoden 2021 talousarvion yleisesittelijänä parlamentissa toimii Karlo Ressler (EPP, HR). Parlamentti hyväksyi täysistunnossaan 21.10.2021 oman kantansa komission talousarvioesitykseen, jossa se teki neuvoston kantaan muutosesityksiä.

Kansallinen valmistelu

Tämä U-jatkokirjelmä on valmisteltu valtiovarainministeriössä ja se on käsitelty budjetti- ja hallintojaoston (EU34) kirjallisessa menettelyssä 21.-25.10.2021.

Eduskuntakäsittely

Komission esityksestä EU:n vuoden 2021 yleiseksi talousarvioksi on informoitu eduskuntaa ensin kiireellisellä E-kirjeellä (E 80/2021 vp, 17.6.2021) ja sitten U-kirjelmällä (U 35/2021 vp, 8.7.2021). Eduskunnan valtiovarainvaliokunta käsitteli E-kirjeen 18.6.2021 ja suuri valiokunta 18.6.2021. Valtiovarainvaliokunta käsitteli U-kirjelmän 10.9. ja suuri valiokunta 17.9. Suuri valiokunta yhtyi erikoisvaliokunnan mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Komission talousarvioesityksellä ja siihen liittyvällä oikaisukirjelmällä ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset otetaan huomioon vuoden 2022 kansallisessa talousarvioesityksessä. Kansallisessa talousarvioehdotuksessa vuodelle 2022 momentille 28.92.69 (Maksut Euroopan unionille) ehdotetaan 2 605 miljoonaa euroa.

Komission alkuperäisen talousarvioesityksen mukaiset Suomen maksut Euroopan unionille vuonna 2022 olisivat olleet 2 495 miljoonaa euroa.

Komission oikaisukirjelmän mukaiset Suomen maksut unionille vuonna 2022 olisivat 2 514 miljoonaa euroa.

EU:n vuoden 2022 talousarvion lopulliset kustannukset kansallisiin maksuosuuksiin selviävät vasta myöhemmin syksyllä, kun talousarviosta on neuvoteltu lopullinen yhteisymmärrys parlamentin ja neuvoston kesken.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission oikaisukirjelmä COM (2021) 642 final, 12.10.2021

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/BO Anna Hyvärinen puh. +358 29 553 0405, etunimi.sukunimi@gov.fi
 VM/BO Vesa Kulmala puh. +358 50 597 7548, etunimi.sukunimi@gov.fi
 VM/BO Johanna Makkonen puh. +358 29 516 0587, etunimi.sukunimi@gov.fi
 VM/BO Seija Kivinen puh. +358 29 553 0236, etunimi.sukunimi@gov.fi
 VM/BO Panu Kukkonen puh. +358 40 521 9410, etunimi.sukunimi

EUTORI-tunnus

EU/2020/1799

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
